

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
KRAJOWEJ SPÓŁDZIELCZEJ KASY OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWEJ
ZA ROK 2023

SKOK

SPIS TREŚCI

Dział I. Informacje ogólne.	3
Dział II. Sytuacja SKOK w roku 2023.	3
Dział II. Sytuacja SKOK w roku 2023.	4
Dział III. Działalność Kasy Krajowej.	4
Rozdział 1. Działania stabilizacyjne.	5
Rozdział 2. Kontrola i lustracja.	5
Rozdział 3. Prace legislacyjne.	7
Rozdział 4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza, związana z działalnością SKOK.	8
Rozdział 5. Standardy świadczenia usług przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i standardy informatyczne, wsparcie prawne.....	8
Rozdział 6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa, współpraca z Biurem Informacji Kredytowej oraz Biurem Informacji Gospodarczej.....	10
Dział IV. Zasady Ładu Korporacyjnego.	12
Dział V. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.	12
Rozdział 1. Instytucje krajowe.....	12
Rozdział 2. Instytucje zagraniczne.....	13
Dział VI. Kadry.	13
Dział VII. System kontroli wewnętrznej.	14
Dział X. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2023 – realizacja założeń budżetowych	14
Dział XI. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2023.	15
Dział XII. Ocena realizacji <i>Kierunków działalności i zasady rozwoju Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej na lata 2023-2025.</i>	16
Dział XIII. Raport dotyczący ryzyka.	17
Dział XIV. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.	18
Dział XV. Ciała statutowe Kasy Krajowej.	19
Rozdział 1. Zarząd Kasy Krajowej.	19
Rozdział 2. Rada Nadzorcza Kasy Krajowej.	19
Rozdział 3. Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej.....	20
Rozdział 4. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej.	20
Dział XVI. Zdarzenia istotne, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.	20
Dział XVII. Podsumowanie.	20

Dział I. Informacje ogólne.

Sprawozdanie Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej zostało sporządzone na podstawie art. 49 ust. 1-2, 3-3a *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (dalej jako: ustawa o rachunkowości) oraz § 38 ust. 2 *Statutu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej* (dalej jako: Statut).

W 2023 roku Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (Kasa Krajowa) kontynuowała realizację zadań ustawowych i statutowych oraz wykonywała liczne obowiązki informacyjno-sprawozdawcze, w szczególności wobec: SKOK, Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej jako: BFG) i Narodowego Banku Polskiego (dalej jako: NBP).

Zgodnie z art. 42 *ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* (dalej jako: ustawa o skok) oraz § 3 ust. 1-3 Statutu, głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej zrzeszonym w niej SKOK oraz sprawowanie nad nimi kontroli dla zapewnienia bezpieczeństwa oszczędnościom zgromadzonym w kasach. Kasa Krajowa zobowiązana jest również do podejmowania działań na rzecz zapewnienia zgodności działalności kas z przepisami prawa.

W wykonywaniu powyższych zadań, Kasa Krajowa udziela SKOK pomocy stabilizacyjnej, prowadzi czynności kontrolne w SKOK oraz prowadzi Centrum Compliance SKOK i inne aktywności, które wspierają kasy w prowadzeniu działalności zgodnie z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi. Prowadzenie tych działań uzupełniają czynności w zakresie analitycznej kontroli „zza biurka”, które umożliwiają bieżącą analizę sytuacji finansowej w SKOK, w tym dla celu opiniowania programów postępowania naprawczego Kas, a przeprowadzane są na podstawie danych finansowych przekazywanych przez SKOK do Kasy Krajowej.

Kasa Krajowa realizuje na rzecz SKOK także pozostałe działania wskazane w art. 44 *ustawy o skok*, w szczególności w zakresie: reprezentacji interesów kas przed organami administracji państwowej, a także w organizacjach międzynarodowych, opiniowania aktów prawnych, zapewnienia doradztwa prawnego, organizacyjnego i finansowego, prowadzenia szkoleń i działalności wydawniczej, opracowywania standardów świadczenia usług, prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych, udzielania SKOK pożyczek i kredytów, przyjmowania lokat, wypełniania za SKOK obowiązków informacyjnych wobec NBP. Kasa Krajowa pośredniczy również w przeprowadzaniu rozliczeń członków SKOK oraz jest wydawcą kart płatniczych dla członków SKOK.

Kasa Krajowa, w wykonaniu swoich ustawowych i statutowych zobowiązań, opracowuje wzorce umowne, dotyczące świadczenia usług na rzecz SKOK.

Dział II. Sytuacja SKOK w roku 2023.

Sprawozdanie Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej zostało sporządzone na podstawie art. 49 ust. 1-2, 3-3a *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (dalej jako: ustawa o rachunkowości) oraz § 38 ust. 2 *Statutu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej* (dalej jako: Statut).

W 2022 roku Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (Kasa Krajowa) nadal skupiała swoją działalność na realizacji zadań ustawowych i statutowych oraz wykonywała liczne obowiązki informacyjno-sprawozdawcze, w szczególności wobec: SKOK, Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej jako: BFG) i Narodowego Banku Polskiego (dalej jako: NBP).

Zgodnie z art. 42 *ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* (dalej jako: ustawa o skok) oraz § 3 ust. 1-3 Statutu, głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej zrzeszonym w niej SKOK oraz sprawowanie nad nimi kontroli dla zapewnienia bezpieczeństwa oszczędnościom zgromadzonym w kasach. Kasa Krajowa zobowiązana jest również do podejmowania działań na rzecz zapewnienia zgodności działalności kas z przepisami prawa.

W wykonywaniu powyższych zadań, Kasa Krajowa udziela SKOK pomocy stabilizacyjnej, prowadzi czynności kontrolne w SKOK oraz prowadzi Centrum Compliance SKOK i inne aktywności, które wspierają kasy w prowadzeniu działalności zgodnie z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi. Prowadzenie tych działań uzupełniają czynności w zakresie analitycznej kontroli „zza biurka”, które umożliwiają bieżącą analizę sytuacji finansowej w SKOK, w tym dla celu opiniowania programów postępowania naprawczego Kas, a przeprowadzane są na podstawie danych finansowych przekazywanych przez SKOK do Kasy Krajowej.

Kasa Krajowa realizuje na rzecz SKOK także pozostałe działania wskazane w art. 44 *ustawy o skok*, w szczególności w zakresie: reprezentacji interesów kas przed organami administracji państwowej, a także w organizacjach międzynarodowych, opiniowania aktów prawnych, zapewnienia doradztwa prawnego, organizacyjnego i finansowego, prowadzenia szkoleń i działalności wydawniczej, opracowywania standardów świadczenia usług, prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych, udzielania SKOK pożyczek

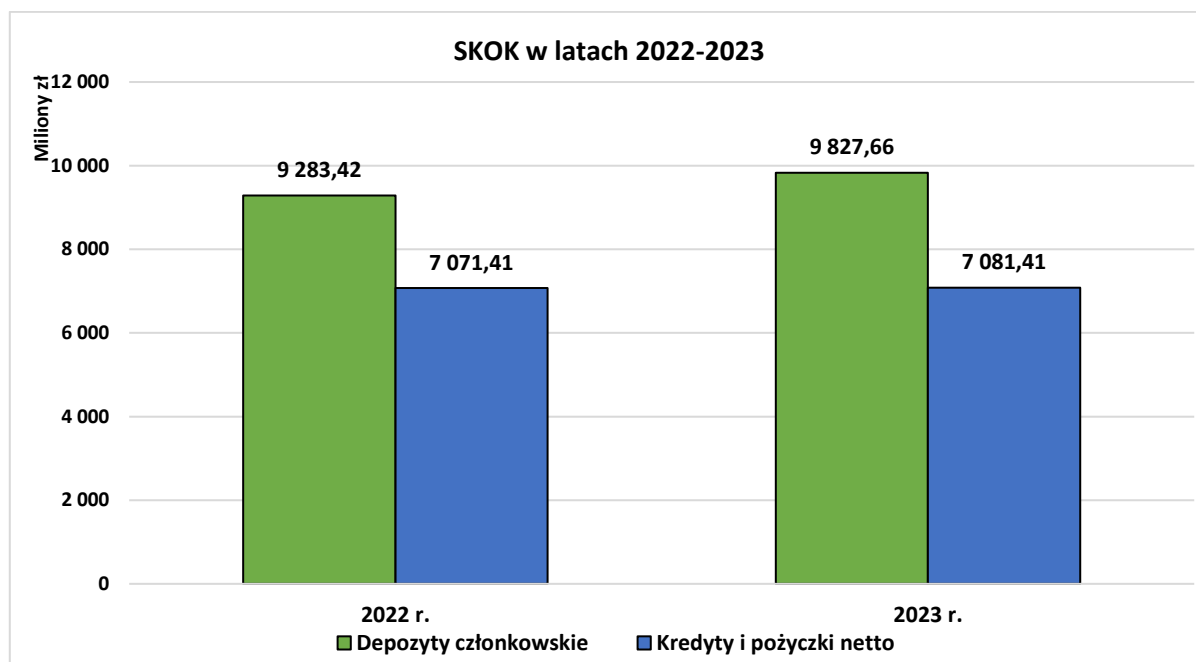
i kredytów, przyjmowania lokat, wypełniania za SKOK obowiązków informacyjnych wobec NBP. Kasa Krajowa pośredniczy również w przeprowadzaniu rozliczeń członków SKOK oraz jest wydawcą kart płatniczych dla członków SKOK.

Kasa Krajowa, w wykonaniu swoich ustawowych i statutowych zobowiązań, opracowuje wzorce umowne, dotyczące świadczenia usług na rzecz SKOK.

Dział II. Sytuacja SKOK w roku 2023.

Na koniec okresu sprawozdawczego liczba SKOK prowadzących działalność operacyjną wynosiła 18. W stosunku do roku 2022 liczba kas zmniejszyła się o 1 SKOK, która w trakcie 2023 r. połączyła się z inną SKOK. W roku 2023, aktywa SKOK prowadzących działalność operacyjną – w stosunku do roku 2022 – zwiększyły się o 3,94%, wartość depozytów członkowskich zwiększyła się o 5,86%, natomiast o 0,14% wzrosła wartość udzielonych pożyczek i kredytów netto.

Liczba SKOK prowadzących działalność operacyjną w latach 2022 – 2023	
12.2022 r.	12.2023 r.
19	18

Oprócz usług depozytowych i pożyczkowo - kredytowych, SKOK prowadzą także dla swoich członków rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Rachunki oferowane są zarówno osobom fizycznym, nieprowadzącym działalności gospodarczej, jak i prowadzącym działalność gospodarczą oraz podmiotom, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o skok. W SKOK rozwijane są również usługi powiązane z rachunkami, takie jak usługi bankowości elektronicznej e-SKOK oraz bankowości mobilnej. Członkowie SKOK mogą również korzystać z kart płatniczych Visa. Według stanu na koniec 2023 roku wydano 140.137 kart płatniczych – dane na podstawie raportu przedłożonego przez Aplitt Sp. z o.o.

Na koniec 2023 r. we wszystkich SKOK prowadzących działalność operacyjną działały organy statutowe. Według wstępnych wyników za 2023 r., kasy prowadzące działalność operacyjną wygenerowały wynik finansowy netto na poziomie (-)48,97 mln zł. Dokonując porównania z poprzednim okresem sprawozdawczym, w roku 2022 kasy, w których na dzień 31 grudnia 2022 r. działały organy statutowe, wygenerowały nadwyżkę bilansową w kwocie 94,85 mln zł. Według wstępnych danych za 2023 r., współczynnik wypłacalności wszystkich Kas prowadzących działalność operacyjną na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 4,44%, przy wymogu określonym na poziomie 5%.

Dział III. Działalność Kasy Krajowej.

Głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, a w szczególności udzielanie SKOK wsparcia finansowego ze środków funduszu

stabilizacyjnego oraz sprawowanie kontroli nad kasami dla zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonych w nich oszczędności oraz zgodności działalności kas z przepisami prawa.

Rozdział 1. Działania stabilizacyjne.

Działalność Kasy Krajowej w zakresie udzielania spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym pomocy ze środków funduszu stabilizacyjnego, regulowana jest przepisami ustawy o skok, które jednoznacznie wskazują na wyłącznie dwa źródła zasilania funduszu stabilizacyjnego: podstawowe, którym są wkłady SKOK oraz uzupełniające - przynajmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej. Środki finansowe pochodzące z innych źródeł niż wyżej przywołane, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, zgodnie ze stanowiskiem KNF, mogą być wykorzystane na działalność stabilizacyjną w rozumieniu art. 42 ustawy o skok, przy czym nie mogą one służyć bezpośredniemu zasileniu funduszu stabilizacyjnego Kasy Krajowej. W konsekwencji w dalszym ciągu Kasa Krajowa utrzymuje zaangażowane pomocowe w kasach.

Wszelka pomoc stabilizacyjna dla SKOK udzielana jest po uzyskaniu opinii Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, będącej ciałem opiniodawczym Zarządu Kasy Krajowej. Mimo, że ustawa o skok wymaga takiej opinii wyłącznie w przypadku pomocy z funduszu stabilizacyjnego, Zarząd Kasy Krajowej uznał za zasadne jej uzyskiwanie także w przypadku pomocy stabilizacyjnej finansowanej z pozostałych źródeł. Zarząd stoi na stanowisku, iż uzyskiwanie takich opinii jest pożądane, celem wypracowania najdalej idącego obiektywizmu w zakresie wysokości i formy pomocy udzielanej poszczególnym kasom.

Działania Kasy Krajowej w obszarze udzielania kasom pomocy stabilizacyjnej, dążyły przede wszystkim do zapewnienia i utrzymywania przez SKOK-i wskaźnika, o którym mowa w art. 74c ust.1 ustawy o SKOK, tj. wyrażonego procentowo stosunku funduszy własnych do wartości aktywów na poziomie co najmniej 1% oraz utrzymania nadwyżki aktywów SKOK nad zobowiązaniami, by nie doszło do sytuacji określonej w art. 74k ustawy o SKOK, a także wspierały SKOK w prowadzeniu działań naprawczych opisanych w realizowanych przez SKOK-i programach postępowania naprawczego, mających na celu poprawę rentowności działalności SKOK i efektywniejsze pokrycie straty z lat ubiegłych, a także wsparcie procesów łączeniowych.

W okresie sprawozdawczym Kasa Krajowa nie przyznała i nie wypłaciła pomocy stabilizacyjnej na rzecz kas w formie objęcia w SKOK udziałów nadobowiązkowych. W tym okresie natomiast nastąpił zwrot udziałów nadobowiązkowych przez jedną z kas w wysokości 4,5 tys. zł, w związku z ich wypowiedzeniem przez Kasę Krajową w 2022 r. zgodnie z zawartymi umowami stabilizacyjnym.

Ponadto w 2023 r., na moment sporządzania tego sprawozdania, w związku z umorzeniem części udziałów nadobowiązkowych objętych przez Kasę Krajową w przyłączonej SKOK przez inną silniejszą kapitałowo kasę, dokonano przeksięgowania w ciężar funduszu stabilizacyjnego na łączną kwotę 12,7 mln zł.

W 2023 r. nie udzielano pomocy stabilizacyjnej w formie kredytów stabilizacyjnych. Nie były realizowane również zamiany formy pomocy stabilizacyjnej z kredytów stabilizacyjnych na obejmowanie przez Kasę Krajową udziałów nadobowiązkowych w kasach ani w tym okresie nie nastąpiła spłata kredytów stabilizacyjnych. W tym okresie dokonano z kolei umorzenia ze skutkiem na koniec lutego 2023 r. kredytu stabilizacyjnego na kwotę 42.366 tys. zł (objętego 100% odpisem aktualizującym) w związku z wykreśleniem jednej z kas z rejestru członków Kasy Krajowej.

W 2023 r. nie przyznano bezzwrotnej pomocy stabilizacyjnej, natomiast dokonano wypłaty tej formy pomocy w kwocie 5,5 mln zł, która została przyznana w 2022 r.

Łączna wielkość pomocy stabilizacyjnej przyznanej i wypłaconej SKOK tzn. aktywnej na 31 grudnia 2023 r., ze wszystkich źródeł finansowania, bez uwzględnienia pomocy bezzwrotnej i umorzeń, wyniosła 376,91 mln zł, bez odpisów aktualizujących.

Pomoc zwrotna przyznana i wypłacona ze środków funduszu stabilizacyjnego, na 31 grudnia 2023 r., wyniosła 303,46 mln zł.

Pomoc przyznana i wypłacona ze środków dodatkowych, uzyskanych z pożyczki Saltus TUW, wyniosła do dnia 31 grudnia 2023 r. 73,45 mln zł. We wrześniu 2023 r. Kasa Krajowa dokonała częściowej spłaty na kwotę 10 mln zł pożyczki z Saltus TUW.

W grudniu 2023 r. miała miejsce sprzedaż obligacji jednej z kas na kwotę 70 mln zł. Sprzedaż nastąpiła w drodze kompensaty z obligacjami Kasy Krajowej, wyemitowanymi celem pozyskania środków na zakup obligacji tej kasy. Ponadto w 2023 r. dokonywano zmian źródeł pomocy stabilizacyjnej.

Rozdział 2. Kontrola i lustracja.

Działalność Kasy Krajowej w zakresie czynności kontrolnych i lustracyjnych w SKOK, realizowana jest zasobami Działu Monitoringu i Kontroli. Kasa Krajowa, od dnia wejścia w życie ustawy o skok, dokonuje rewizji działalności Kas, zarówno w formie kontroli i lustracji na miejscu, jak i w ramach tak zwanej analitycznej kontroli „za biurka”. Czynności kontrolne i lustracyjne prowadzone są przez zespoły inspektorów, złożone z pracowników Zespołu ds. Kontroli i Lustracji, będącego w strukturze Działu Monitoringu i Kontroli. Dodatkowo w przypadku prowadzenia

lustracji Kasa Krajowa korzysta ze wsparcia jednego lustratora niebędącego etatowym pracownikiem Działu Monitoringu i Kontroli. Podstawowa działalność kontrolna wykonywana jest w oparciu o art. 63, art. 44 ust. 7 ustawy o skok oraz *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności kontrolnych Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*. Kasa Krajowa przeprowadza również kontrole w zakresie wykonywania przez SKOK przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, na podstawie art. 130 ust. 2 pkt 1 lit. c. Czynności lustracyjne prowadzone są w oparciu o art. 91-93 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze.

Celem lustracji jest sprawdzenie za ostatnie 3 lata (od zakończenia poprzedniej lustracji) zgodności działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych z przepisami prawa i zasadami gospodarności i rzetelności prowadzonej dokumentacji. Lustracje swoim zakresem obejmują całość działalności SKOK, w tym szczególnie sprawdzenie poprawności działalności ciał statutowych oraz prawidłowość prowadzonej księgowości zgodnie z ustawą o rachunkowości wraz z rozporządzeniami ws. szczególnych zasad rachunkowości SKOK. Na podstawie przeprowadzonej lustracji sporządza się protokół. Na podstawie protokołu lustracji Zarząd Kasy Krajowej opracowuje syntezę i wnioski polustracyjne, które przekazuje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Kasy. Na podstawie obowiązku wynikającego z art. 93 § 1b ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, dotyczącego konieczności corocznego przekazywania podmiotowi przeprowadzającemu lustrację informacji o realizacji wniosków polustracyjnych, Zarządy Kas przekazują do KSKOK powyższą informację, która jest raportowana do Zarządu Krajowej SKOK dwa razy do roku.

W SKOK kontroluje się realizację przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, sporządza się protokół kontroli, na podstawie, którego Kierownik Zespołu Kontrolnego sporządza informację dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Informacja ta jest następnie zatwierdzana przez Zarząd Kasy Krajowej. Na podstawie protokołu kontroli Zarząd Kasy Krajowej opracowuje zalecenia pokontrolne do SKOK, powiadamiając jednocześnie o tym Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisję Nadzoru Finansowego oraz Radę Nadzorczą SKOK. W styczniu 2023 roku pracownicy Kasy Krajowej brali udział w spotkaniach z przedstawicielami Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) w ramach przeprowadzanego przez EBA audytu nadzoru AML / CFT w Polsce, prowadzonego przez organy i instytucje nadzorcze. W trakcie spotkań Kasy Krajowej z EBA analizowane były następujące zagadnienia: podstawy prawne przeprowadzania kontroli AML/CFT przez KSKOK i uprawnienia do nakładania sankcji, skład zespołu kontrolnego, wyszkolenie zespołu kontrolującego (z podziałem na szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne), częstotliwość i czas potrzebny do przeprowadzenia kontroli, sposób pozyskiwania informacji ze SKOK, ocena ryzyka w SKOK jej wpływ na przeprowadzanie kontroli, współpraca z KNF i GIIF, ogólne postrzeganie ryzyka, procedury KSKOK, udział KSKOK w pracach nad Krajową Oceną Ryzyka i rekomendacjami Organów Nadzoru. Podczas spotkań nie wniesiono uwag do procesu kontroli z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu sprawowanych przez Kasę Krajową.

Kontrole planowe prowadzone są zgodnie z planem kontroli, co nie wyklucza podejmowania kontroli nieprzewidzianych okresowym planem kontroli, tj. kontroli doraźnych. Celem kontroli prowadzonych przez Kasę Krajową jest zapewnienie bezpieczeństwa zgromadzonych w SKOK oszczędności oraz zgodności działalności SKOK z przepisami prawa i prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej. W przypadku stwierdzenia w toku czynności kontrolnych istotnych nieprawidłowości, Zarząd Kasy Krajowej przedstawia jednostce kontrolowanej zalecenia w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, powiadamiając jednocześnie o tym Komisję Nadzoru Finansowego i Radę Nadzorczą danej Kasy. Zgodnie z art. 62b ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy o skok, Kasa Krajowa przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego i Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu kwartalne sprawozdania z przeprowadzonych w Kasach czynności kontrolnych.

Niezależnie od realizacji przez Kasę Krajową funkcji kontrolnej, celem upowszechniania informacji o zidentyfikowanych w toku kontroli i lustracji kwestiach wymagających działań naprawczych w Kasach, Zarząd Kasy Krajowej postanowił o omawianiu głównych ustaleń pokontrolnych i polustracyjnych w ramach prac Centrum Compliance, które jest cyklicznie organizowanym forum wymiany informacji pomiędzy Kasami oraz Kasą Krajową. Dodatkowo w dniach 3 i 4 kwietnia 2023 roku pracownicy Działu Monitoringu i Kontroli wzięli udział w organizowanym przez Kasę Krajową Forum Produktowym, podczas którego omówili wyniki kontroli (zarówno Kasy Krajowej, jak i KNF) w zakresie dokonywania oceny zdolności kredytowej przez SKOK. Spotkania te będą kontynuowane i zdaniem Kasy Krajowej praktyka ta powinna wpłynąć na upowszechnienie informacji o wadliwościach niektórych stanowisk Kas, a w konsekwencji wpłynąć także na poprawę i wystandaryzowanie procesów w Kasach.

W wykonaniu powyższego, w roku sprawozdawczym, Kasa Krajowa przeprowadziła w Kasach 18 czynności:

1. 7 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
2. 4 kontrole planowane,

3. 7 lustracji.

Wszystkie czynności zostały zrealizowane zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Kasy Krajowej planami.

Rozdział 3. Prace legislacyjne.

W ramach realizacji ustawowego zadania Kasy Krajowej, określonego w art. 44 ust. 2 pkt 2 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, jakim jest wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących kas, w roku 2023 Kasa Krajowa prowadziła bieżący monitoring prac legislacyjnych, zarówno krajowych, jak i prowadzonych na szczeblu UE. Celem monitoringu było zidentyfikowanie projektów regulacji prawnych, dotyczących działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Kasy Krajowej, jak również uwzględnienie przyszłych zmian legislacyjnych w planach działalności Kasy Krajowej. Projekty aktów prawnych, dotyczących spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, były poddawane konsultacjom w ramach sektora.

Aktywność Kasy Krajowej w obszarze legislacyjnym polegała w szczególności na:

1. opiniowaniu projektów krajowych aktów prawnych, w tym zgłaszaniu uwag oraz formułowaniu propozycji rozwiązań prawnych dotyczących spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Kasy Krajowej;
2. kierowaniu wystąpień do właściwych organów i innych podmiotów z wnioskami o podjęcie określonych inicjatyw legislacyjnych w sprawach dotyczących działalności kas i Kasy Krajowej;
3. opiniowaniu projektów dyrektyw i rozporządzeń unijnych oraz projektów stanowisk Rządu RP do tych dokumentów;
4. udziale w konferencjach uzgodnieniowych, organizowanych na etapie legislacyjnych prac rządowych;
5. udziale w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych oraz komisji senackich;
6. udział w pracach Grupy roboczej dot. nieautoryzowanych transakcji płatniczych prowadzonej przez Departament Zbiorowych Interesów Konsumentów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Statystyczne ujęcie wybranych obszarów prezentuje poniższa tabela:

LP.	AKTYWNOŚĆ	LICZBA
1.	zidentyfikowane projekty aktów prawnych	105
2.	wystąpienia Kasy Krajowej w obszarze legislacji krajowej i unijnej	63

Wśród uchwalonych w 2023 r. aktów prawnych przede wszystkim wskazać należy ustawę z dnia 7 lipca 2023 r. o **ogólnoeuropejskim indywidualnym produkcie emerytalnym** (Dz. U. z 2023 r., poz. 1843), która art. 37 wprowadziła szereg postulowanych od wielu lat zmian do ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Zmiany te obejmowały wprowadzenie możliwości: posługiwania się przez kasę oznaczeniem „unia kredytowa”, wydawania przez Kasę Krajową także innych instrumentów płatniczych niż karta płatnicza (BLIK), świadczenia przez kasę usługi przekazu pieniężnego na rzecz innych osób niż jej członkowie, przyjmowania i przekazywania przez kasę, na podstawie porozumienia z inną kasą, zlecenia rozliczeń finansowych na rzecz członków tej kasy, prowadzenia przez kasę rachunku powierniczego, świadczenia przez Kasę Krajową również na rzecz krajowych instytucji płatniczych, krajowych instytucji pieniądza elektronicznego, małych instytucji płatniczych oraz biur usług płatniczych – usług w zakresie prowadzenia rachunków i pośredniczenia w przeprowadzaniu przez te podmioty rozliczeń finansowych związanych z ich działalnością w zakresie usług płatniczych, pośredniczenia w wydawaniu instrumentów płatniczych, utworzenia przez Kasę Krajową funduszu wsparcia edukacji i promocji. Ustawa ta wprowadziła także możliwość rozszerzenia członkostwa w kasie o spółki jawne, spółki partnerskie i spółki komandytowe (których współnikami są wyłącznie osoby fizyczne będące członkami kasy). Ponadto, dodany został Rozdział 2a „Udziały inwestorskie”, zniesiono limit liczby poręczeń udzielanych przez jednego poręczyciela (na rzecz zdolności kredytowej poręczyciela), wskazano, że warunki udzielania wsparcia finansowego, mającego na celu zapewnienie stabilności finansowej kasy, określa umowa między Kasą Krajową a kasą, której wsparcie jest udzielane, poszerzono obowiązki informacyjne kas i Kasy Krajowej wobec KNF, wprowadzono obowiązek posiadania przez Kasę Krajową planu działania. Ustawa zawiera także zmianę ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, która przewiduje zwolnienie podatkowe równowartości zwróconych środków wniesionych przez kasę na Fundusz Stabilizacyjny, w przypadku ustania członkostwa w KSKOK, a także środków przekazanych z FS na rzecz kasy przejmującej oraz wartości umorzonych zobowiązań z tytułu kredytów lub pożyczek zaciągniętych przez kasę za środków FS. Wprowadzając powyższe zwolnienia jednocześnie wprowadzono wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów dwóch kategorii wydatków (za koszty uzyskania przychodów nie uznaje się wydatków i kosztów bezpośrednio sfinansowanych z dochodów (przychodów), o których mowa w art. 17

ust. 1 56k–56m – wskazanych powyżej; nie uważa się za koszt uzyskania przychodów środków wniesionych przez kasy na fundusz stabilizacyjny). Zgodnie z art. 52 ustawa weszła w życie z dniem 26 września 2023 r.

Ponadto w 2023 r. uchwalono m.in.:

- ustawę z dnia 16 sierpnia 2023 r. **o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku**. Jedną ze zmian, wprowadzonych tą ustawą do ustawy o skok, jest nadanie nowego brzmienia art. 13c, dzięki której kasy zostały zwolnione z nałożonego na nie obowiązku informowania gmin o rachunkach posiadanych przez osoby żyjące, wygasłych z powodu braku aktywności na rachunku. Ponadto zmodyfikowano zakres obowiązków informacyjnych wobec gminy w przypadku śmierci posiadacza rachunku, poprzez ograniczenie przekazywanych informacji do daty powzięcia przez kasę informacji o śmierci posiadacza rachunku, wraz z informacją o możliwości nabycia środków pieniężnych, zgodnie z art. 935 k.c. W świetle projektowanego przepisu kasa nie jest już obowiązana do informowania gminy, jeśli łączna wysokość środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku lub rachunkach członka prowadzonych przez kasę jest niższa lub równa 1/10 minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;

- ustawę z dnia 7 lipca 2023 r. **o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia niektórych skutków kradzieży tożsamości** (zastrzeżenie numeru PESEL). Celem ustawy było wprowadzenie rozwiązań zapobiegających zaciągnięciu na skradzione dane, identyfikujące osobę, zobowiązań w postaci m.in. kredytów i pożyczek czy otwierania rachunków. W przypadku zaciągnięcia takich zobowiązań lub podjęcia czynności pomimo istniejącego zastrzeżenia numeru PESEL nastąpi zdjęcie odpowiedzialności za zobowiązania z osób, na rzecz których zostały zaciągnięte. Dzięki poprawkom zgłoszonym przez Kasę Krajową, kasy zostały objęte zakresem regulacji (obowiązek weryfikacji zastrzeżenia numeru PESEL, kasa może także nieodpłatnie umożliwić dokonanie zastrzeżenia w SKOK lub za pomocą systemu teleinformatycznego kasy, w którym jest uwierzytelniana osoba dokonująca zastrzeżenia).

Ponadto Kasa Krajowa uczestniczyła także w pracach nad projektem rozporządzenia Ministra Finansów **w sprawie sprawozdań spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej**, które zakończyły się wydaniem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sprawozdań spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej. Uwzględnienie zgłoszonych przez Kasę Krajową uwag zapobiegło przyjęciu rozwiązań niespójnych z rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości kas. Prace nad wydaniem nowego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości kas i Kasy Krajowej, według zapowiedzi Ministerstwa Finansów, mają rozpocząć się w pierwszej połowie 2024 r.

W okresie sprawozdawczym Kasa Krajowa kontynuowała cykliczne spotkania z kasami, których celem jest prezentacja bieżących prac legislacyjnych (Forum Legislacyjne).

Rozdział 4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza, związana z działalnością SKOK.

Kasa Krajowa w ramach aktywności w przedmiotowym obszarze prowadziła działania w oparciu o cyfrowe kanały informacji. Przedmiotem publikacji były informacje z obszaru zmieniających się przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Głównym narzędziem wykorzystywanym w tym zakresie był Portal Wymiany Informacji.

Działalność szkoleniowa opierała się m.in. na takich cyklach spotkań jak: Centrum Compliance, Forum Produktowe, Forum Cyberbezpieczeństwa czy Grupa Marketingowa.

W zakresie aktywności wydawniczej kontynuowano współpracę z wydawnictwem Spółdzielczego Instytutu Naukowego.

Rozdział 5. Standardy świadczenia usług przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i standardy informatyczne, wsparcie prawne.

W 2023 r. Kasa Krajowa wprowadziła zmiany w Standardach Świadczenia Usług wynikające z aktualnej treści art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim, a także komunikatu Ministra Cyfryzacji ogłoszonego w dniu 29 maja 2023 r., nakładającego na podmioty publiczne i wybrane grupy przedsiębiorców (w tym SKOK-i) obowiązek stosowania usługi doręczeń elektronicznych.

Standardy świadczenia usług przyjęte/zmodyfikowane w 2023 r.				
Lp.	Nazwa standardu	Rodzaj zmiany	Uchwała przyjmująca standard	Opis zmiany

1	Umowa lokaty terminowej odnawialnej	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
2	Umowa lokaty terminowej nieodnawialnej	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
3	Umowa lokaty rentierskiej odnawialnej	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
4	Umowa lokaty rentierskiej nieodnawialnej	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
5	Umowa pożyczki – kredyt konsumencki	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
6	Umowa kredytu – kredyt konsumencki	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
7	Umowa pożyczki odnawialnej „Chwilówka”	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
8	Umowa pożyczki ze współpożyczkobiorcami – kredyt konsumencki	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
9	Umowa kredytu ze współpożyczkobiorcami – kredyt konsumencki	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
10	Umowa pożyczki hipotecznej	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
11	Umowa kredytu hipotecznego	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
12	Umowa pożyczki hipotecznej - współkredytobiorcy	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Zmiany w komparycji umowy, dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
13	Umowa kredytu hipotecznego - współkredytobiorcy	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
14	Regulamin eSKOK	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
15	Regulamin eSKOK dla podmiotów instytucjonalnych	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
16	Regulamin rachunków avista	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
17	Regulamin kredytów i pożyczek gospodarczych	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
18	Regulamin IKS	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.

19	Regulamin ROR	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
20	Regulamin rachunków Tandem	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
21	Regulamin rachunków rozliczeniowych dla podmiotów instytucjonalnych	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
22	Regulamin podstawowych rachunków płatniczych	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.
23	Procedura zawierania umów kartowych na odległość	aktualizacja standardu	Uchwała nr 7 ZKK z dn. 10.10.2023 r.	Dodanie zapisu o możliwości złożenia skargi (w tym reklamacji) na adres do doręczeń elektronicznych SKOK.

W okresie sprawozdawczym Kasa Krajowa wydawała również standard informatyczny: *SSI dotyczący przekazywania informacji o transakcjach AML (PRVII/QP4/DP7)* uchwalony w dniu 26 października 2023 r. Zmiana standardu wiąże się ze zmianą przepisów w Ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu z 01.03.2018r, gdzie określono 5 letni okres przechowywania rejestrów transakcji. Standard w zakresie usuwania rejestru transakcji, o których mowa w art. 8 ust.1, 3 i 3a ustawy z dnia 16 listopada 2000r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz informacji o przeprowadzonych transakcjach przestaje obowiązywać i zastępuje go standard SSI Przekazywanie informacji o transakcjach AML.

W pierwszym kwartale 2023 r. *Grupa ds. otoczenia prawnego SKOK* zakończyła swoje spotkania, a jej cele realizowane były w ramach prac *Centrum Compliance*. Na spotkaniach Centrum, które odbyły się we wrześniu i grudniu 2023 r., omawiane były kluczowe problemy prawne oraz nowe wyzwania regulacyjne, dotyczące Kasy. Mowa była m.in. o problematyce przedterminowej spłaty kredytów, ustawie OIPE, Rekomendacji U, przepisach dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także ochrony danych osobowych. Centrum Compliance jest też forum wymiany doświadczeń pomiędzy jego uczestnikami – członkami zarządów, przedstawicielami zespołów prawnych, osobami zajmującymi się ODO i AML/CFE. W 2024 r. zaplanowano dalsze spotkania grupy.

Zespół prawny wraz z komórką compliance przekazują również do SKOK informacje prawne, dotyczące budzących wątpliwości zagadnień z zakresu działalności SKOK.

Rozdział 6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa, współpraca z Biurem Informacji Kredytowej oraz Biurem Informacji Gospodarczej.

Kasa Krajowa pełni funkcję centrali finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotu gwarantującego płynność i stabilizowanie systemu SKOK.

Saldo lokat SKOK zgromadzonych przez Kasy w Kasie Krajowej na koniec 2023 roku wyniosło 1,53 mld zł. Na tę wielkość składały się lokaty obowiązkowe, w tym z tytułu rezerwy płynnej i funduszy własnych oraz lokaty dobrowolne. Saldo lokat SKOK na koniec 2023 roku było o 2,93% wyższe, w porównaniu ze stanem na koniec 2022 roku.

W 2023 roku Kasa Krajowa nie udzieliła ani jednego kredytu stabilizacyjnego.

Działalność inwestycyjna Kasy Krajowej w 2023 roku w dużej mierze była implikacją dość wysokich stóp procentowych i dużej niepewności inflacyjnej. Spowodowało to zmianę polityki inwestycyjnej polegającej na zakupie papierów wartościowych opartych o stawkę WIBOR. W 2023 roku Kasa Krajowa kontynuowała politykę inwestycyjną zwiększając udział obligacji Skarbu Państwa o zmiennej stopie procentowej w portfelu. Zmiennokuponowe obligacje skarbowe stanowiły na koniec 2023 roku 346 mln zł i były wyższe o 195 mln zł w stosunku do końca 2022 roku i stanowiły 25,19% portfela. W I półroczu 2023 roku Kasa Krajowa kontynuowała inwestowanie w lokaty krótkoterminowe, w drugiej połowie roku część rezerwy płynnej była utrzymywana na rachunkach bankowych z korzystnym oprocentowaniem.

Środki deponowane w Kasie Krajowej z tytułu rezerwy płynnej oraz środki funduszu stabilizacyjnego, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, były inwestowane w sposób zgodny z zapisami ustawy o SKOK. Wzorem lat ubiegłych, kontynuowano bezpieczną politykę w zakresie lokowania środków pozostających w dyspozycji Kasy Krajowej charakteryzującą się niskim poziomem ryzyka inwestycyjnego.

Portfel FIZ na koniec 2023 roku wynosił 121,5 mln i był wyższy o 9 mln od stanu na koniec 2022 roku. Portfel obligacji komercyjnych w kwestii zaangażowania nie uległ zmianie natomiast jego wycena wzrosła o 2,8 mln.

Prowadzone w 2023 r. działania inwestycyjne były zgodne z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Głównym celem inwestycyjnym było uzyskiwanie wyników inwestycyjnych, umożliwiających

realizację budżetu, przy zachowaniu najwyższej staranności, bezpieczeństwa portfela inwestycyjnego i ograniczania ryzyk. Bardzo istotnym elementem polityki inwestycyjnej była dywersyfikacja portfela i przestrzeganie limitów inwestycyjnych dla poszczególnych kategorii inwestycji. Jedynymi nielimitowanymi instrumentami, zgodnie z ustawą o SKOK, pozostawały i pozostają nadal papiery wartościowe, emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski. W całym okresie 2023 roku zanotowano 2 przypadki przekroczenia limitów inwestycyjnych, które zostały dostosowane w następnym okresie.

Tabela. Wielkości wybranych wskaźników ekonomiczno-finansowych według stanów na koniec 2023 oraz 2022 roku

L.p.	Nazwa wskaźnika	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana
1	Wskaźnik poziomu kapitału ogółem (ogólny wskaźnik wypłacalności)	0,89%	0,93%	0,04%
2	ROA brutto	0,37%	1,02%	0,66%
3	Wskaźnik aktywów płynnych	63,50%	74,90%	11,40%
4	Wskaźnik C/I	92,32%	81,84%	-10,48%
5	Wskaźnik rentowności sprzedaży	7,68%	18,16%	10,48%
6	Wskaźnik inwestowania	40,83%	46,53%	5,70%
7	Wskaźnik depozytów	64,53%	67,51%	2,99%
8	wskaźnik aktywów przychodowych na etat (w tys. PLN)	24 307,9	29 202,2	4 894,38
9	wskaźnik zysku brutto na etat (w tys. PLN)	140,7	399,0	258,35
10	wskaźnik zysku netto na etat (w tys. PLN)	104,0	308,8	204,71

Dla Kasy Krajowej ustawodawca – odmiennie niż dla SKOK – nie określił standardów dotyczących zarówno adekwatności kapitałowej, jak też współczynnika wypłacalności. Należy natomiast zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 57 ust. 2 w powiązaniu z art. 55 ust. 1b ustawy o SKOK co najmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej zasila fundusz stabilizacyjny, który służy do realizacji celów określonych w art. 42 ustawy o SKOK i nie jest (nawet w części pochodzącej z zysku Kasy Krajowej) jej kapitałem podstawowym. Stąd możliwości budowania kapitału Kasy Krajowej są w praktyce ograniczone do maksymalnie 10% nadwyżki bilansowej, przekazywanej na fundusz zasobowy zgodnie z art. 55 ust. 1b ustawy o SKOK.

Wskaźnik poziomu kapitału ogółem, wynoszący na koniec 2023 roku 0,93% utrzymuje się w Kasie Krajowej na poziomie wyznaczonym wartością funduszu udziałowego i zasobowego. Poziom wskaźnika w porównaniu z rokiem 2022 nieznacznie wzrósł o 0,04 p.p. Wskaźnik rentowności aktywów Kasy Krajowej wyniósł w 2023 r. 1,02% i wzrósł w stosunku do 2022 roku, o 0,66 punktu procentowego. Wzrost wskaźnika wynikał przede wszystkim ze wzrostu wielkości zysku brutto. Wynik netto w wysokości 18,49 mln PLN był wyższy od tego z 2022 roku około 12,07 mln PLN.

Kasa Krajowa jest podmiotem finansowym, którego większość przychodów i kosztów stanowią przychody i koszty odsetkowe. Oznacza to, że głównym czynnikiem, wpływającym na uzyskiwane wyniki, jest wysokość stóp procentowych. Stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego w 2023 roku wartość stopy referencyjnej spadła z poziomu 6,75% do 5,75%. Wielkość wskaźnika aktywów płynnych wyniosła na koniec 2023 roku 74,90%, co oznacza wzrost o 11,40 punktów procentowych w porównaniu z rokiem poprzednim.

Spadek poziomu stóp procentowych we wrześniu i październiku 2023 roku spowodował spadek marż odsetkowych uzyskiwanych przez Kasę Krajową. Spadek wskaźnika C/I określającego relację kosztów do przychodów oraz wzrost wskaźnika rentowności sprzedaży w 2023 roku wynika w głównej mierze ze znacznego wzrostu zysku brutto w stosunku do roku 2022.

W 2023 roku odnotowano wzrost wskaźnika depozytów do poziomu 67,51% Oznacza to, że 2023 rok przyniósł w porównaniu z 2022 r. wzrost udziału lokat kas w sumie bilansowej Kasy Krajowej o 2,99 punktu procentowego. Wszystkie te czynniki miały wpływ na wzrost wielkości wskaźnika inwestowania do poziomu 46,53%.

Z uwagi na to, iż liczba etatów w Kasie Krajowej nie zmieniała się znacznie w stosunku do 2022 r. (spadek z poziomu 61,77 do 59,9, główną przyczyną wzrostu wskaźnika aktywów przychodowych na etat był wzrost

wielkości aktywów przychodowych z poziomu 1,50 mld zł do 1,75 mld zł. Wypracowany znacznie wyższy zysk brutto wpłynął na wzrost poziomu wskaźników zysku brutto i netto na etat, które wyniosły odpowiednio 399 i 308,8.

Kasa Krajowa pośredniczyła w 2023 r. w przeprowadzaniu rozliczeń 26 kas (w tym 9 kas w upadłości), jest to spadek o 3 kasy w stosunku do roku poprzedniego. Zmniejszenie liczby obsługiwanych podmiotów spowodowane było połączeniem kas oraz zakończeniem postępowania upadłościowego. Łączna liczba przelewów zrealizowanych dla kas wyniosła 8 410 182 i spadła w stosunku do poprzedniego roku o 5,76%. Spadki dotyczą przelewów realizowanych we wszystkich kanałach.

W zakresie wymiany informacji kredytowej Kasa Krajowa współpracuje z Biurem Informacji Kredytowej (dalej BIK S.A). W ramach zawartej umowy, Kasy za pośrednictwem KSKOK dostarczają dane ze SKOK do BIK oraz z BIK do SKOK w zakresie bazy Klient Indywidualny oraz BIK Przedsiębiorca. Produkty BIK, to przede wszystkim raporty kredytowe i towarzyszące im oceny scoringowe. Wśród dostępnych produktów można wyróżnić następujące typy raportów o stanie zobowiązań klienta: kredytowe, monitorujące oraz zarządzające. Raporty są istotnym elementem procesów związanych z oceną ryzyka kredytowego członków Kas. Składanie zapytań do BIK S.A. daje również dodatkową możliwość pobierania raportów z biura BIG InfoMonitor S.A.

KSKOK ma podpisaną również umowę z ERIF BIG S.A., która umożliwia pozyskanie przez Kasy informacji gospodarczych wspomagających ocenę płynności finansowej obecnych i przyszłych klientów SKOK.

W 2023 roku SKOK-i pobrały z bazy SI BIK Klient Indywidualny 793.122 szt. raportów on-line, 82.938 szt. raportów off-line.

Z bazy SI BIK Przedsiębiorca, pobrano ogółem 6.793 szt. raportów i raportów powiązań on-line, natomiast z przeszukania bazy BIG Infomonitor pobrano 6.700 szt. raportów.

Z bazy ERIF BIG S.A., SKOK-i pobrały 4.087 szt. raportów, natomiast z bazy BIG InfoMonitor SI BIK Klient Indywidualny 19.359 szt. raportów.

Dział IV. Zasady Ładu Korporacyjnego.

Kasa Krajowa oraz jej organy przyjęły do stosowania Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej jako: „ZŁK”).

ZŁK stosowane są w Kasie Krajowej z wyłączeniem:

- anonimowego sposobu powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach (§ 6);
- obowiązku ułatwiania udziałowcom udziału w zgromadzeniu organu stanowiącego, w szczególności przez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału – ze względu na ograniczoną liczbę członków Kasy Krajowej (§ 8 ust. 4),
- zasad przyznawania uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców – w Kasie Krajowej nie istnieje taka prawna możliwość (§ 10 ust. 2-3);
- obowiązku udziałowców dokapitalizowania lub wsparcia finansowego Kasy Krajowej, a także zapisów w zakresie wypłaty dywidendy (§ 14),
- niektórych zasad wyboru członków rady nadzorczej – z uwagi na odmienne uregulowania ustawowe w tym zakresie (§ 22 ust. 1-2),
- Rozdziału IX, z uwagi na nieprowadzenie działalności określonej w tym Rozdziale.

Informacja o stosowaniu ZŁK i zakresie jego niestosowania, a także przegląd stosowania ZŁK, zamieszczony jest, zgodnie z Polityką informacyjną wynikającą z ZŁK, na stronie internetowej Kasy Krajowej www.skok.pl.

Dział V. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

Rozdział 1. Instytucje krajowe.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano stałą współpracę SKOK z instytucjami krajowymi, która obejmowała następujące podmioty:

1. BFG – w zakresie depozytów zgromadzonych w SKOK, objętych obowiązkowym systemem gwarantowania oraz obowiązków Kasy Krajowej wynikających z Ustawy o BFG.
2. NBP – w zakresie prowadzenia rachunku bieżącego w systemie SORBNET2, utrzymywania przez Kasę Krajową i SKOK rezerwy obowiązkowej w NBP oraz w zakresie danych sprawozdawczych.
3. Główny Urząd Statystyczny – w zakresie dostarczania danych SKOK w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej, w celu opracowania publikacji Wyniki finansowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.
4. Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w zakresie realizowania obowiązków wynikających z Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym obowiązku przekazywania do GIIF

wyników kontroli w SKOK, przeprowadzanych przez Kasę Krajową, w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

5. Biuro Informacji Kredytowej S.A. (dalej jako: BIK) – w zakresie wymiany danych kredytowych oraz wysyłania elektronicznie, za pośrednictwem BIK SA, do Ministerstwa Finansów, informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach przedsiębiorców.
6. Krajowa Rada Spółdzielcza – w zakresie działań na rzecz spółdzielczości i rozwoju ruchu spółdzielczego. Kasa Krajowa współpracuje z Krajową Radą Spółdzielczą w ramach Zgromadzenia Ogólnego KRS oraz poprzez uczestnictwo w trzech specjalnych komisjach działających w ramach KRS: Komisji Finansów Spółdzielczych, Komisji Samorządu Spółdzielczego i Promocji oraz Komisji Lustracji. Ponadto Prezes Zarządu Kasy Krajowej zasiada w Komisji Rewizyjnej.
7. Biura Informacji Gospodarczej – w zakresie umożliwienia Kasom korzystania z informacji gospodarczych przy wykorzystaniu infrastruktury służącej do wymiany informacji kredytowej w ramach tzw. projektu BBC (BIK BIG Communication).
8. Związek Banków Polskich (ZBP) – poprzez wspólne prace w grupach roboczych dedykowanych określonym zmianom przepisów prawa lub określonej problematyce prawnej oraz wymianę informacji prawnych.
9. Krajowa Izba Rozliczeniowa (KIR) – poprzez wspomaganie SKOK w wymianie informacji poprzez system STIR.

Rozdział 2. Instytucje zagraniczne

W okresie rozliczeniowym Kasa Krajowa i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe aktywnie uczestniczyły w międzynarodowych programach, projektach oraz innych działaniach zagranicznych.

Aktywność była związana głównie z członkostwem polskich SKOK-ów, reprezentowanych przez Kasę Krajową w organizacjach międzynarodowych, takich jak Światowa Rada Unii Kredytowych (WOCCU), Międzynarodowy Związek Spółdzielczy (ICA), Cooperatives Europe, Europejska Sieć Unii Kredytowych (ENCU).

Kasa Krajowa była również aktywnie zaangażowana poprzez swoich ekspertów w programach wsparcia unii kredytowych w innych krajach.

Rafał Matusiak – Prezes Kasy Krajowej został kontynuuje swoją aktywność w Radzie Dyrektorów WOCCU.

Głównym projektem zagranicznym, w którym zaangażowani są polscy eksperci od września 2016 roku to przedłużony projekt Kredyt dla Producentów Rolniczych (CAP) wdrażany wspólnie z WOCCU i finansowany przez Agencję Rządu Stanów Zjednoczonych ds. Rozwoju Międzynarodowego (USAID). W ramach tego projektu w marcu 2021 r. Kasa Krajowa zawarła umowę z WOCCU dotyczącą udziału Kasy Krajowej w drugiej fazie projektu. W jej wykonaniu Kasa Krajowa uczestniczyła w powołaniu International Governance Committee (IGC) powołanego w związku z utworzeniem Funduszu Płynnościowego w ramach projektu. Prezes Kasy Krajowej Rafał Matusiak został członkiem IGC z rekomendacji Kasy Krajowej.

Dział VI. Kadry.

Zatrudnienie w Kasie Krajowej, według stanu na 31 grudnia 2023 r. wyniosło 61 etaty, w tym 58 etatów pełnych i 3 etaty częściowe. W ciągu roku sprawozdawczego zatrudnienie w Kasie Krajowej ustało względem 8 osób. Pozyskano natomiast 6 nowych pracowników.

W roku 2023 zatrudnienie w poszczególnych działach kształtowało się następująco:

Dział	31 grudnia 2022 r.	31 grudnia 2023 r.
Dział Informatyczny	5	5
Dział Organizacyjno-Administracyjny	4	4
Dział Finansowo-Księgowy	8	9
Dział Compliance	1	1
Dział Legislacyjny	3	4
Dział Projektów i Standaryzacji	3	0
Dział Produktów Finansowych	0	11
Dział Monitoringu i Kontroli	11	10
Dział Operacyjno-Rozliczeniowy	14	0
Dział Operacyjny	0	4
Dział Rozliczeniowy	0	2
Pozostałe stanowiska (samodzielne)	14	11

Średnia wieku pracowników Kasy Krajowej wynosi 47 lat. Pracownicy z wykształceniem wyższym stanowią 91,80 % zatrudnionych osób. Kobiety stanowią 55,74 % zatrudnionych osób.

Pracownicy Kasy Krajowej motywowani są do rozwoju i podnoszenia kwalifikacji. Polityka szkoleniowa sprzyja rozwijaniu umiejętności zawodowych i personalnych pracowników. Na szkolenia w roku 2023 wydatkowano 343,3 tysięcy złotych.

W Kasie Krajowej funkcjonuje Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, działający na podstawie regulaminu przyjętego uchwałą nr 1 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 20 grudnia 2022 r. (ostatnio zmienionego uchwałą nr 1 z dnia 05 grudnia 2023 r.). Środki Funduszu pochodziły z odpisów podstawowych, dokonanych w oparciu o ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych. W roku 2023 Kasa Krajowa wydatkowała 102 tys. zł z funduszu, wypłacając pracownikom świadczenia głównie na następujące cele: wsparcie finansowe w okresie Świąt Wielkanocy i Bożego Narodzenia, pobyt dzieci w przedszkolach i żłobkach, zakup podręczników szkolnych dla dzieci, wypoczynek pracowników i ich dzieci.

Kasa Krajowa prowadzi także Pracowniczy Program Emerytalny (dalej zwany PPE). W ramach PPE Kasa Krajowa w 2023 r. finansowała i odprowadzała na rzecz pracowników, którzy przystąpili do PPE, składkę podstawową na poziomie 3,5 %. Podmiotem zarządzającym środkami PPE jest SALTUS TU na Życie S.A.

Dział VII. System kontroli wewnętrznej.

W Kasie Krajowej w okresie sprawozdawczym funkcjonował system kontroli wewnętrznej, którego celem było wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniając się do zapewnienia skuteczności i efektywności działania Kasy Krajowej, wiarygodności prowadzonej sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania Kasy Krajowej z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.

System kontroli wewnętrznej obejmował:

1. mechanizmy kontroli uwzględniające wszystkie poziomy w Strukturze Organizacyjnej Kasy Krajowej;
2. komórkę ds. zapewnienia zgodności, której zadaniem było zapewnienie zgodności działalności Kasy Krajowej z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych;
3. komórkę audytu wewnętrznego, której zadaniem było regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności działalności Kasy Krajowej, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

Kasa Krajowa posiada odpowiednie regulacje systemu kontroli wewnętrznej, opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą i Zarząd Kasy Krajowej. Zarząd Kasy Krajowej identyfikował i monitorował efektywność mechanizmów kontrolnych, które były dostosowane do specyfiki działalności Kasy Krajowej. Audytor Wewnętrzny oraz Kierownik Działu Compliance opierali swoją działalność na planach rocznych, których podstawą była ocena poszczególnych procesów służąca identyfikacji podwyższonego ryzyka i wspomagająca określanie priorytetów realizacji zadań.

Rada Nadzorczą i Zarząd Kasy Krajowej otrzymywały regularnie sprawozdania i informacje z przeprowadzonych audytów oraz z zakresu compliance. Audytor Wewnętrzny oraz Kierownik Działu Compliance mieli zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Radą Nadzorczą oraz Zarządem Kasy Krajowej oraz możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.

Zgodnie z *Procedurą przekazywania informacji zarządczej w Kasie Krajowej* Kierownik Działu Compliance przekazywał raporty z zakresu compliance na każde planowe posiedzenie Rady Nadzorczej oraz co najmniej raz w miesiącu na posiedzenie Zarządu. Ryzyko braku zgodności w Kasie Krajowej Dział Compliance klasyfikuje *en bloc* na dzień 31 grudnia 2023 r. jako ryzyko średnie, co wynika z dynamiki zmian legislacyjnych, szeregu nowych skomplikowanych regulacji dotyczących rynku finansowego, kluczowych sporów prawnych w sektorze (także niedotykających bezpośrednio Kasy Krajowej, lecz wpływających na Kasy, np. dotyczących WIBOR), a także z problemów interpretacyjnych dotyczących nieautoryzowanych transakcji.

Zgodnie z zatwierdzonym *Planem audytu wewnętrznego w Kasie Krajowej na 2023 rok*, do dnia 31 grudnia 2023 r. przeprowadzono 9 z 9 zaplanowanych badań audytowych zapewniających oraz trzy zadania doradcze. Przeprowadzone audyty wskazują, iż procesy objęte audytem w 2023 r. w Kasie Krajowej funkcjonowały prawidłowo. Poziom dojrzałości 8 audytowanych obszarów oceniony został jako zarządzany o niskim poziomie ryzyka jeden obszar oceniony został jako zdefiniowany o średnim poziomie ryzyka.

Dział X. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2023 – realizacja założeń budżetowych

Według danych na koniec 2023 r. Kasa Krajowa wygenerowała zysk brutto w kwocie 23.902,9 tys. zł, wobec planowanego w budżecie na poziomie 14.198,7 tys. zł. Zrealizowany wynik finansowy brutto jest o 9.704,1 tys. zł wyższy niż planowano w budżecie (prezentacja budżetu na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie sprawozdań spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej kasy Oszczędnościowo-Kredytowej).

Na koniec 2023 r. wynik finansowy netto Kasy Krajowej ukształtował się na poziomie 18.494,5 tys. zł, wobec planowanego w budżecie na poziomie 10.914,9 tys. zł. Zrealizowany wynik finansowy netto jest wyższy niż planowano w budżecie o 7.579,7 tys. zł.

Jednym z głównych czynników mających wpływ na wyższy wynik finansowy był zysk odsetkowy, który w 2023 r. wyniósł 9.842,7 tys. zł i był wyższy o 2.298,9 tys. zł od planowanego. Na wynik ten złożyły się niższe od zaplanowanych przychody odsetkowe (-4 mln zł) oraz niższe koszty odsetkowe (-6,3 mln zł). Zrealizowany wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych netto, wyniósł w 2023 r. 12.549,2 tys. zł i był wyższy od założonego w budżecie o 3.445,2 tys. zł, na wynik ten wpływ miały wzrost cen certyfikatów inwestycyjnych FIZ w IV kwartale 2023 r. Na wyższy wynik finansowy korzystnie wpłynęły niższe od planowanych koszty działania, które w 2023 r. wyniosły 24.390,8 tys. zł i były niższe od założonych o 7.623 tys. zł. Niższe koszty działania dotyczyły głównie usług obcych (niższe o 5,0 mln zł) oraz kosztów wynagrodzeń (niższe o 1,6 mln zł) i amortyzacji (0,7 mln zł). Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 2,9 mln zł i był wyższy od zabudżetowanego o 1,3 mln zł. Na ten wynik składały się transakcje przelewowe, kartowe oraz zapytania do Biura Informacji Kredytowej.

Wartość sumy bilansowej Kasy Krajowej w 2023 zmniejszyła się o 29,2 mln zł do poziomu 2,34 mld zł.

Fundusz z aktualizacji wyceny (FAW) obligacji skarbowych oraz obligacji COVID-19 oraz listów zastawnych (niezrealizowany wynik) na koniec IVQ 2023 wyniósł 1.880,4 tys. zł i wzrósł w porównaniu z końcem 2022 r. o 6,2 mln zł.

Celem działań inwestycyjnych Kasy Krajowej w 2023 r. było budowanie wyniku odsetkowego, liczonego łącznie z wynikiem z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych netto, przy założeniu dostosowywania struktury aktywów i pasywów finansowych do aktualnego poziomu stóp procentowych i sytuacji na rynkach finansowych. Kasa Krajowa w swojej polityce inwestycyjnej uwzględniała ryzyko zmian stóp procentowych, będących np. efektem nieoczekiwanych zdarzeń w otoczeniu gospodarczym i politycznym. W 2023 roku Kasa Krajowa rozpoczęła restrukturyzację portfela obligacji poprzez redukcję obligacji COVID oraz inwestycję środków w obligacje Skarbu Państwa o zmiennym oprocentowaniu (wyższe oprocentowanie niż w przypadku obligacji stałokuponowych).

Najważniejsze działania, które zmierzały do dostosowania i optymalizacji portfela aktywów finansowych, to:

- utrzymanie portfela obligacji skarbowych, przy jednoczesnej zmianie ich struktury, biorąc pod uwagę zmiany stóp procentowych;
- utrzymanie obligacji komercyjnych, przy jednoczesnym szukaniu dobrej okazji do redukcji portfela CI FIZ;
- obserwowanie rynku lokat i rachunków bankowych z uwagi na rosnące oprocentowanie tej klasy aktywów.

Po stronie pasywnej, tj. depozytów kas, głównym celem było utrzymanie oraz stopniowa odbudowa salda depozytów kas, ze szczególnym uwzględnieniem lokat stanowiących fundusz kredytowo-inwestycyjny tj. wszystkich lokat poza lokatami rezerwy płynnej.

Dział XI. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2023.

Przewiduje się, że na osiągnięcie przez Kasę Krajową zaplanowanego wyniku finansowego w roku 2024 roku, będą miały wpływ następujące czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne, które uwzględniono w procesie przygotowania budżetu:

1. Utrzymywanie się dość wysokich stóp procentowych,
2. Kontynuowanie rozpoczętej w grudniu 2023 restrukturyzacji portfela obligacji stałokuponowych poprzez sprzedaż obligacji COVID i zakup w ich miejsce obligacji Skarbu Państwa o wyższej rentowności opartych na stawce WIBOR,
3. Plan zredukowania portfela FIZ,
4. Prowadzenie polityki inwestycyjnej, mającej na celu wybór optymalnych instrumentów dostępnych na rynku, w granicach określonych przez przepisy art. 38, 55 ust. 3 i 56 ustawy o skok, dzięki której możliwe będzie osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu przy akceptowalnym poziomie ryzyka,
5. Dążenie do ustabilizowania się sytuacji kas, w tym w szczególności zatrzymanie spadku sumy bilansowej sektora kas i poprawa wyników finansowych uzyskiwanych przez kasy,
6. Ograniczenie i monitorowanie wysokości ponoszonych kosztów, w szczególności związanych z realizacją nowych przedsięwzięć biznesowych.

Na potencjalne zmniejszenie wyniku mogą wpływać takie okoliczności, jak:

1. Niepewność poziom inflacji (wzrost deficytu budżetowego, koniec obowiązywania tarcz antyinflacyjnych),
2. Kontynuacja konfliktu zbrojnego na Ukrainie,
3. Niepewność względem wzrostu gospodarczego Polski oraz krajów Unii Europejskiej,
4. Wzrost poziomu ryzyka operacyjnego instrumentów inwestycyjnych w związku z niepewnością sytuacji makroekonomicznej gospodarki polskiej i globalnej,

5. Ryzyka polityczne (zmiana fundamentów polityki nowego prezydenta USA, wpływ Chin na gospodarkę światową, ryzyko trwałego pominięcia Europy jako istotnego partnera handlowego dla USA i Chin),
6. Kształtowanie polityki pieniężnej przez Radę Polityki Pieniężnej.
7. Wzrost wysokości deficytu budżetowego,
8. Duże wahania kursu złotego,
9. Zmiany przepisów podatkowych i innych mających wpływ na Kasę Krajową,
10. Dalsza nadpłynność sektora finansowego i obniżenie stawek kwotowania depozytów dla klientów instytucjonalnych do poziomu nieakceptowalnego przez Kasę Krajową,
11. Pogorszenie kondycji finansowej gospodarstw domowych w związku z wysokim poziomem inflacji,
12. Rosnące zadłużenie gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych jako istotne ryzyko dla sytuacji całego sektora finansowego w tym SKOK i Kasy Krajowej,
13. Konkurencja ze strony pozostałych podmiotów rynku usług finansowych i rozliczeniowych,
14. Ryzyko konieczności zawiązania odpisów aktualizujących na pomoc udzieloną ze środków pochodzących z pożyczki Saltus TUW,
15. Niekorzystne rozstrzygnięcia sporów sądowych.
16. Uwzględnienie planu naprawczego Kasy Stefczyka i związanych z nim odpływów depozytów.

Dział XII. Ocena realizacji Kierunków działalności i zasady rozwoju Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej na lata 2023-2025.

Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej przyjęło Kierunki działalności i zasady rozwoju Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej na lata 2023-2025, zakreślając trzy zasadnicze cele dla Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej:

1. Podniesienie konkurencyjności usług świadczonych przez kasy przy jednoczesnym zachowaniu ich zakresu i charakteru - kasy powinny nadal być podmiotami dostarczającymi prostych i czytelnych dla odbiorcy usług finansowych, zaspokajających jego podstawowe potrzeby finansowe;
2. Rewitalizacja idei SKOK dla przypomnienia i spopularyzowania sposobu podejścia doświadczenia usług finansowych typowego dla unii kredytowych na całym świecie - nie dla zysku, nie dla filantropii, lecz dla dobra wspólnego. Afirmacja spółdzielczego charakteru działalności.
3. Poprzez dążenie do zmiany ustawy o skok, innych przepisów prawa i rekomendacji dotyczących sektora SKOK, zredefiniowanie funkcji Kasy Krajowej, aby lepiej i pełniej wpisywała się w realizację oczekiwań adresowanych do niej przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz w szerszym zakresie była zdolna do stabilnego finansowania realizacji swoich działań.

Rok 2023 był pierwszym rokiem realizacji kolejnego planu trzyletniego. W ramach działań podejmowanych w celu jego realizacji można wymienić:

- modernizację systemów informatycznych Kasy Krajowej w celu dopasowywania ich do świadczenia nowych usług (m.in. BLIK),
- prowadzenie negocjacji z dostawcą systemu BLIK w celu udostępnienia tej usługi w Kasach,
- monitorowanie zmian na rynku usług finansowych szczególnie w zakresie cyfrowych kanałów dostępu do usług,
- monitorowanie zmian na poziomie legislacyjnym,
- uczestniczenie w inicjatywach, których celem było kształtowanie pozytywnego wizerunku Kas w przestrzeni publicznej,
- przygotowywanie pełnej implementacji zmian, które przyniosła ze sobą nowelizacja ustawy o skok, między innymi poprzez przygotowanie zmian do statutów Kas i Kasy Krajowej.

W zakresie działań zmierzających do popularyzacji kart płatniczych wydawanych przez KSKOK w styczniu 2023 roku zakończył się, rozpoczęty jeszcze w 2022 roku, konkurs dla sprzedawców. Konkurs ten skierowany był do pracowników Kas, które współpracują z Kasą Krajową w zakresie wydawnictwa kart. Kryterium pozwalającym uzyskać nagrodę było osiągnięcie jak najwyższego poziomu transakcyjności na danej karcie.

W 2023 roku oferta kart płatniczych Kasy Krajowej poszerzona została o nowy produkt – Kartę Dla Młodzieży. Produkt ten dedykowany jest dla członków SKOK w wieku 13-18 lat. Jego głównym wyróżnikiem jest dostosowanie poziomu opłat do możliwości finansowych młodych ludzi, a przez to zwiększenie obecności spółdzielczych kas w tym segmencie rynku.

W celu zwiększenia zainteresowania Kartą Dla Młodzieży w ostatnim kwartale 2023 roku zorganizowana została akcja promocyjna w formie sprzedaży premiowej pod hasłem „100zł ZWROT NA KARTĘ”.

W związku z nowelizacją ustawy o SKOK rozszerzającą katalog instrumentów płatniczych, do których wydawania uprawniona jest KSKOK wznowiona zostały rozmowy z firmą Polski Standard Płatności sp. z o.o. zmierzające docelowo do uruchomienia w sektorze SKOK płatności w systemie BLIK.

Dział XIII. Raport dotyczący ryzyka.

W 2023 r. odbyły się dwa spotkania Komitetu ds. Ryzyka w Kasie Krajowej. Do głównych zadań Komitetu należy ocena ryzyk, na które narażona jest Kasa Krajowa, przedstawianie wniosków oraz wydawanie rekomendacji Zarządowi Kasy Krajowej, w związku z dokonaną oceną. W ramach prac tego Komitetu dokonywana jest także ocena klasyfikacji danego ryzyka pod względem jego istotności. Ponadto do zadań Komitetu należy: wspieranie Inspektora ds. zarządzania ryzykiem w pracach dotyczących polityki, procedur i instrukcji w zakresie zarządzania ryzykiem oraz inicjowanie działań w zakresie identyfikacji, pomiaru, oceny i monitorowania ryzyka. W roku 2024 planowane jest dalsze doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej.

Zidentyfikowano poniższe ryzyka w działalności Kasy Krajowej:

1. **Ryzyko utraty reputacji.** Ryzyko utraty reputacji definiowane jest jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Kasy Krajowej przez klientów, kontrahentów, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną. W przypadku działalności Kasy Krajowej z uwagi na specyfikę jej konstrukcji, ryzyko reputacji materializuje się głównie w przypadku negatywnych publikacji na temat spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, co także skutkuje negatywnym wizerunkiem zarówno Kasy Krajowej jak i całego sektora SKOK. Celem ograniczenia ryzyka, prowadzony jest bieżący monitoring publikacji prasowych dotyczących Kasy Krajowej oraz SKOK, a także sytuacji w kasach. W Kasie Krajowej funkcjonuje stanowisko Rzecznika Prasowego, którego celem jest m.in. prezentowanie stanowiska Kasy Krajowej dotyczących sytuacji Kasy Krajowej oraz SKOK, udzielanie odpowiedzi na zapytania kierowane od mediów, przygotowywanie materiałów i informacji do publikacji.
2. **Ryzyko operacyjne.** Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest bieżące utrzymywanie poziomu ryzyka operacyjnego na dopuszczalnym poziomie, niezagrażającym prowadzonej działalności Kasy Krajowej. Kasa Krajowa posiada odpowiednie procedury oraz Centrum Zapasowe umożliwiające kontynuację prowadzonej działalności w kluczowych obszarach związanych z prowadzeniem rozliczeń członków SKOK oraz składaniem zapytań kredytowych. W Kasie Krajowej zostały także wdrożone plany awaryjne służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą zaszkodzić funkcjonowaniu organizacji. W ramach procedury, przeprowadzono test planu ciągłości działania w Kasie Krajowej. Opracowano raport z analizy ryzyka operacyjnego, bezpieczeństwa informacji i plan postępowania z ryzykiem w Kasie Krajowej. W ramach ryzyka operacyjnego Kasa Krajowa identyfikuje następujące istotne ryzyka: ryzyko technologiczne i techniczne, ryzyko outsourcingu, ryzyko prawne, ryzyko prania pieniędzy, ryzyko bezpieczeństwa oraz ryzyko zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania).
3. **Ryzyko płynności.** Celem zarządzania ryzykiem płynności jest ograniczanie ryzyka nie wywiązania się Kasy Krajowej z bieżących zobowiązań w wyniku niedopasowania przepływów finansowych. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem płynności są między innymi: codzienne, bieżące monitorowanie pozycji płynności finansowej Kasy Krajowej, rejestrowanie z jednej strony kwot i terminów zapadalności aktywów oraz kwot i terminów wymagalności pasywów. Z zestawienia pozycji aktywów i pasywów powstaje mapa płynności, pokazująca saldo przepływów pieniężnych w bieżącym dniu oraz w kolejnych dniach w przyszłości.
4. **Ryzyko kredytowe.** Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest minimalizowanie ryzyka wystąpienia potencjalnej straty związanej z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. W ramach ryzyka kredytowego Kasa Krajowa identyfikuje następujące ryzyka: ryzyko portfela kredytów standardowych, portfela papierów dłużnych oraz portfela depozytów. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem kredytowym są:
  - rozdzielenie funkcji analitycznych od decyzyjnych;
  - badanie zdolności dłużników do wywiązania się zobowiązań;
  - wymóg ustanawiania adekwatnych zabezpieczeń;
  - określenie poziomów decyzyjnych w przypadku inwestycji finansowych;
  - wyznaczanie limitów inwestycyjnych;
  - systematyczne monitorowanie spłat zobowiązań.
5. **Ryzyko cen instrumentów.** Celem zarządzania ryzykiem cen instrumentów jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany cen instrumentów finansowych. Głównymi czynnikami wpływającymi na występowanie ryzyka cen instrumentów są:
  - sytuacja makroekonomiczna;
  - poziomy stóp procentowych w Polsce i na świecie;
  - poziomy stawek rynkowych jak np. WIBID, WIBOR;
  - sytuacja płynnościowa sektora bankowego w Polsce;
  - podaż i popyt na rynkach giełdowym, papierów wartościowych, itp.

Główne metody zarządzania i ograniczania ryzyka cen instrumentów polegają na odpowiednim doborze portfela instrumentów finansowych i odpowiednim kształtowaniu struktury aktywów i pasywów.

6. Ryzyko stopy procentowej. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany stóp procentowych. W ramach ryzyka stopy procentowej, Kasa Krajowa identyfikuje następujące ryzyka: ryzyko bazowe, ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko opcji klienta.

Głównymi metodami zarządzania ryzykiem stopy procentowej są między innymi:

- polityka cenowa Zarządu Kasy Krajowej w zakresie oprocentowania depozytów i kredytów dla SKOK;
- powiązanie stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, mających jednocześnie te same okresy przeszacowania;
- dopasowanie wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych.

W okresie sprawozdawczym, w ramach cyklicznego przeglądu, dokonano aktualizacji wewnętrznych regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej.

Dział XIV. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.

Kasa Krajowa jest stroną pozwaną w następujących sprawach sądowych, które – niezależnie od daty wniesienia pozwu – dotyczą zdarzeń mających miejsce przed dniem bilansowym:

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przeciwko Kasie Krajowej toczyło się 9 spraw sądowych o charakterze majątkowym: 7 spraw prowadzonych było w pierwszej instancji, 1 sprawa w drugiej instancji, w 1 sprawie wniesiono skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku.

Łączna wartość przedmiotu sporu w sprawach rozpoznawanych przez sądy pierwszej i drugiej instancji, tj. w sprawach, w których nie wydano prawomocnych orzeczeń, wynosiła 272.205.818,16 zł (bez odsetek), na którą składają się roszczenia:

- 1) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o zasądzenie kwoty 269.844.877,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi:
  - a) od kwoty 269.840.445,84 zł (stanowiącej - według powoda - należną BFG kwotę wolnych środków funduszu stabilizacyjnego) od dnia 24.07.2014 r. do dnia zapłaty,
  - b) od kwoty 4.431,90 zł (stanowiącej odsetki ustawowe za zwłokę w przekazaniu kwoty wolnych środków funduszu stabilizacyjnego w kwocie 888.814,37 zł) od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
- 2) jednego z Banków, jako następcy prawnego jednej z Kas, w 5 sprawach sądowych o łącznej wartości przedmiotu sporu 1.209.324,42 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dni wskazanych w pozwach do dnia zapłaty – sprawy związane z zawieszeniem w okresie 2008-2009 działalności tej Kasy i ustanowieniem zarządcy komisarycznego. Zgodnie z treścią wyroku Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 27.10.2023 r., w 4 sprawach połączonych do wspólnego rozpoznania zasądzono na rzecz powoda następujące kwoty:
  - a) 36.185,70 zł (sprawa o sygn. akt: I C 1412/14),
  - b) 66.790,92 zł (sprawa o sygn. akt: I C 1415/14),
  - c) 66.070,19 zł (sprawa o sygn. akt: I C 1416/14),
  - d) 40.277,61 zł (sprawa o sygn. akt: I C 1419/14),wraz z odsetkami (dla każdej z ww. spraw z osobna) w wysokości ustawowej liczonymi od dnia 30.07.2010 r. do dnia 31.12.2015 r. i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. oraz kosztami procesów. Wyrok nie jest prawomocny;
- 3) Syndyka masy upadłości jednej z Kas o zasądzenie kwoty 409.318 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 02.06.2017 r. do dnia zapłaty z tytułu składki na fundusz reklamowo - promocyjny;
- 4) Syndyka masy upadłości jednej z Kas o zasądzenie kwot z tytułów wskazanych w pozwie, łącznie 742.298 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okresy wskazane w pozwie, przy czym po dniu bilansowym Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 30.01.2024 r. zasądził na rzecz powoda kwotę 535.039,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 430.611,80 zł od dnia 11.02.2022 r. do dnia zapłaty, umorzył postępowanie w części dotyczącej roszczenia o zapłatę kwoty 38.738,17 zł oraz zasądził kwotę 37.357,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od daty uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem kosztów postępowania. Wyrok nie jest prawomocny.

Ponadto Syndyk masy upadłości jednej z Kas, wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10.02.2023 r. o wartości przedmiotu zaskarżenia 2.567.329,12 zł – sprawa związana z wkładami wniesionymi na fundusz stabilizacyjny.

W związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 listopada 2019 r., uchylonym przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 26 stycznia 2023 r. (Kasa Krajowa występowała w sprawie jako strona powodowa), jeden z Banków, jako następca prawny jednej z Kas, wniósł do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wniosek restytucyjny (datowany na dzień 29 listopada 2023 r.) o zwrot kwoty 12.749.648,92 zł powiększonej o odsetki za opóźnienie liczone od dnia 27 stycznia 2023 r. do dnia zapłaty. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wniosek restytucyjny oczekuje na rozpoznanie.

Zgodnie z oceną pełnomocników procesowych Kasy Krajowej: 5 spraw niezakończonych wydaniem prawomocnych orzeczeń obarczonych jest wysokim ryzykiem do łącznej kwoty 262.522,42 zł; 1 sprawa niezakończona wydaniem prawomocnego orzeczenia obciążona jest średnim ryzykiem do kwoty 1.000.000,00 zł; 2 sprawy (w tym powództwo BFG) niezakończone prawomocnym orzeczeniem obarczonych jest niskim ryzykiem do łącznej kwoty 270.587.175,7 zł, co wskazuje na duże prawdopodobieństwo oddalenia powództw w tych sprawach.

Wysokość rezerwy minimalnej, tworzonej zgodnie z procedurą Systemu Zarządzania Jakością PR11/QP7 pn.: *Procedura tworzenia i rozwiązywania rezerw na sprawy sądowe*, przyjętą uchwałą nr 4 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 31 października 2019 r., powinna wynosić 180.951,87 zł wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., niemniej Zarząd Kasy Krajowej – mając na uwadze zawziętość i wysoki stopień skomplikowania spraw, niepewność, co do ich rozstrzygnięcia w I i II instancji, a także z uwagi na stosowaną zasadę ostrożnej wyceny spraw sądowych – postanowił o utworzeniu rezerwy w wyższej wysokości, ustalając ją na poziomie 6.971.644,10 zł.

Dział XV. Ciała statutowe Kasy Krajowej.

Rozdział 1. Zarząd Kasy Krajowej.

Organem zarządzającym Kasy Krajowej, zgodnie z art. 47 pkt 3 w zw. z art. 50 ustawy o skok oraz § 35 Statutu, jest Zarząd Kasy Krajowej, który w okresie sprawozdawczym pełnił swoją funkcję w następującym składzie:

- A. od dnia 1 stycznia 2023 r.:
  - 1. Pan Rafał Matusiak – Prezes Zarządu Kasy Krajowej,
  - 2. Pani Małgorzata Gatz – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej;
  - 3. Pan Lech Lamenta – członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji członka Zarządu Kasy Krajowej.
- B. od dnia 15 lutego 2023 r.:
  - 1. Pan Rafał Matusiak – Prezes Zarządu Kasy Krajowej,
  - 2. Pani Małgorzata Gatz – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej;
  - 3. Pan Janusz Ossowski – członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji członka Zarządu Kasy Krajowej.
- C. od dnia 31 sierpnia 2023 r.:
  - 1. Pan Rafał Matusiak – Prezes Zarządu Kasy Krajowej,
  - 2. Pani Małgorzata Gatz – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej;
  - 3. Pan Leszek Dudzin – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej.

Z dniem 21 lutego 2023 r. rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Kasy Krajowej złożył dotychczasowy Wiceprzewodniczący Lech Lamenta. Uchwałą nr 7 z dnia 15 lutego 2023 r. Rada Nadzorcza oddelegowała członka Rady Nadzorczej Kasy Krajowej Pana Janusza Ossowskiego do pełnienia funkcji członka Zarządu.

Następnie, uchwałą nr 2 z dnia 31 sierpnia 2023 r. Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu Kasy Krajowej Pana Leszka Dudzina.

Rozdział 2. Rada Nadzorcza Kasy Krajowej.

Rada Nadzorcza na dzień 1 stycznia 2023 r. pracowała w następującym składzie:

- 1) Grzegorz Buczkowski – Przewodniczący
- 2) Lech Lamenta – Wiceprzewodniczący
- 3) Dominik Bierecki – Sekretarz
- 4) Bogdan Biś – członek
- 5) Mirosław Pawełczyk – członek
- 6) Janusz Ossowski – członek

W ciągu 2023 r. nastąpiły zmiany: z dniem 21 lutego 2023 r. rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Kasy Krajowej złożył dotychczasowy Wiceprzewodniczący Lech Lamenta. W dniu 25 kwietnia 2023 r. na stanowisko Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Rada powołała dotychczasowego członka Rady - Janusza Ossowskiego. Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Kasy Krajowej w dniu 23 czerwca 2023 r. do Rady Nadzorczej w wyborach uzupełniających powołana została Krystyna Pałczyńska.

W wyniku powyższego Rada Nadzorcza na dzień 31 grudnia 2023 r. pracowała w składzie :

- 1) Grzegorz Buczkowski – Przewodniczący,
- 2) Janusz Ossowski – Wiceprzewodniczący,
- 3) Dominik Bierecki – Sekretarz,
- 4) Bogdan Biś – członek,
- 5) Mirosław Pawełczyk – członek,
- 6) Krystyna Pałczyńska – członek.

Rozdział 3. Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej.

W okresie sprawozdawczym, Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej, jej najwyższy organ, obradowało w dniu 23 czerwca 2023 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej przyjęło między innymi sprawozdanie finansowe Kasy Krajowej za rok 2022 i udzieliło absolutorium członkom Zarządu Kasy Krajowej oraz osobie oddelegowanej z Rady Nadzorczej do pełnienia funkcji członka zarządu.

Rozdział 4. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej.

Ciałem opiniodawczym Ciałem opiniodawczym Zarządu, statuowanym w § 44 ust. 1 Statutu, jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego.

W okresie sprawozdawczym skład Komisji Funduszu Stabilizacyjnego kształtował się następująco:

1. Pan Bogumił Krzyszczyk – Przewodniczący Komisji,
2. Pan Andrzej Sosnowski – Wiceprzewodniczący Komisji,
3. Pan Krzysztof Kwiatek – Sekretarz Komisji,
4. Pan Krzysztof Grabowski – Członek Komisji,
5. Pan Zbigniew Grzesiak – Członek Komisji,
6. Pan Joachim Nowak – Członek Komisji,
7. Pan Franciszek Barakowski – Członek Komisji.

W dniu 12 grudnia 2023 r. uchwałą Rady Nadzorczej Kasy Krajowej Pan Joachim Nowak został ponownie powołany do składu komisji na kolejną kadencję.

Dział XVI. Zdarzenia istotne, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.

Ze zdarzeń istotnych, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego należy wskazać sprawy sądowe opisane w niniejszym Sprawozdaniu.

Dział XVII. Podsumowanie.

Zarząd Kasy Krajowej stwierdza, że cele i zamierzenia Kasy Krajowej w roku 2023 zostały zrealizowane. Kasa Krajowa posiada pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań, a prawdopodobieństwo ziszczenia się zagrożeń dla niezakłóconego kontynuowania działalności, wskazanych we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego, jest ograniczone i niewielkie. Równocześnie Zarząd wskazuje, iż ostatnia lustracja w Kasie Krajowej nie przyniosła ze sobą żadnych zaleceń do realizacji.

Członkom Rady Nadzorczej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego oraz członkom Zarządów i Rad Nadzorczych wszystkich spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz pozostałych instytucji działających w ramach struktury SKOK, a także pracownikom Kasy Krajowej, Zarząd Kasy Krajowej składa szczególne podziękowania za dotychczasową współpracę i wytrwałość.

Sopot, dnia 4 czerwca 2024 r.

.....
Rafał Matusiak
Prezes Zarządu

.....
Małgorzata Gatz
Wiceprezes Zarządu

.....
Leszek Dudzin
Wiceprezes Zarządu